

[Etusivu](#) > ... > [Kanteen Nostaminen](#) > [Missä Ja Miten?](#) > [Menettelyn Kustannukset](#) > [Belgium](#)

Sisällön tuottaja:

Belgia

Menettelyn kustannukset

Belgia

Tällä sivulla annetaan tietoja oikeudenkäyntikuluista Belgiassa. Oikeudenkäyntikuluja analysoidaan tarkemmin seuraavissa tapaustutkimuksissa:

[Perheoikeus - avioero](#)

[Perheoikeus - lasten huoltajuus](#)

[Perheoikeus - elatusturva](#)

[Kauppaoikeus - sopimus](#)

[Kauppaoikeus - vahingonvastuu](#)

Oikeusalan ammattilaisten palkkioiden sääntely

Haastemiehet

Riita-asiat

Haastemiesten palkkioita siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa säännellään 30. marraskuuta 1976 annetulla kuninkaan asetuksella. Vuoden 2009 hinnat on julkaistu Moniteur Belgessä 31. joulukuuta 2008.

Asetusteksti ja hinnat löytyvät haastemiesyhdistyksen sivustolta ([la Chambre Nationale des Huissiers de Justice de Belgique](#), valitse ensin kohta "Tarifs et taux d'intérêt" ja sitten "Toutes affaires") tai oikeuslaitoksen sivustolla [Portail du Pouvoir Judiciaire de Belgique](#) (kohta "Législation").

Rikosasiat

Haastemiesten palkkioita rikosasioissa säännellään 28. joulukuuta 1950 annetulla kuninkaan asetuksella ja 22. tammikuuta 2009 annetulla ministeriön kiertokirjeellä. Vuoden 2009 hinnat on julkaistu Moniteur Belgessä 12. tammikuuta 2009.

Asetusteksti ja hinnat löytyvät haastemiesyhdistyksen sivustolta ([la Chambre Nationale des Huissiers de Justice de Belgique](#), valitse ensin kohta "Tarifs et taux d'intérêt" ja sitten "Affaires pénales") tai oikeuslaitoksen sivustolta [Portail du Pouvoir Judiciaire de Belgique](#) (kohta "Législation").

Asianajajat

Asianajajapalkkioita ei säännellä. Asianajaja voi määrätä palkkion vapaasti ja neuvotella siitä asiakkaan kanssa, mutta hänen on kuitenkin noudatettava kohtuutta. Asianajajayhteisö valvoo, ettei asianajaja ylitä kohtuuden rajoja.

Palkkio voi määräytyä usealla eri tavalla. Voidaan käyttää tuntiveloitusta, palvelukohtaista veloitusta, oikeusjutun rahamääräisen arvon mukaista veloitusta (prosenttiosuus riidanalaisesta summasta) jne. Belgian prosessilain (Code judiciaire) 446 b §:ssä kielletään palkkion määräytyminen yksinomaan kiistan lopputuloksen perusteella. Asianajajan on ilmoitettava asiakkaalle etukäteen palkkion laskutavasta. Asianajajapalkkioista ei

Belgiassa peritä arvonlisäveroa.

Kiinteät oikeudenkäyntikulut

Kiinteät kulut riita-asioiden oikeudenkäynneissä

Yksityisen oikeussubjektin kiinteät kulut riita-asioiden oikeudenkäynneissä

Oikeusistuinten kulut ovat Belgiassa kiinteitä kuluja. Kulut vaihtelevat sen mukaan, missä oikeusistuimessa käsittely tapahtuu ja mikä prosessin vaihe on kyseessä (ensimmäinen oikeusaste vai muutoksenhaku).

Oikeudenkäyntimaksun nimitys on "dépens", ja sitä käsitellään prosessilain 1017 §:ssä ja sitä seuraavissa pykälissä. Oikeudenkäyntimaksuun sisältyvät kulut eritellään 1018 §:ssä:

- Sekalaiset kulut, kirjaamismaksu ja rekisteröintikulut. Kirjaamismaksuun kuuluvat asian kirjaaminen juttulistaan sekä asiakirjojen toimittaminen ja lähettäminen. Kulut on yksilöity rekisteröinti-, kiinnitys- ja kirjaamiskuluja koskevan lain 268 §:ssä ja sitä seuraavissa pykälissä.
- Oikeudenkäyntiasiakirjoihin liittyvät kulut sekä palkat ja palkkiot.
- Maksu tuomion oikeaksi todistetusta jäljennöksestä.
- Todisteiden hankkimisesta aiheutuvat kulut, erityisesti todistajien ja asiantuntijoiden palkkiot. Todistajille maksettavien palkkioiden ja korvausten määrästä säädetään 27. heinäkuuta 1972 annetulla kuninkaan asetuksella.
- Tuomarien, kirjaajien ja asianosaisten matka- ja asumiskulut, jos matka on tuomarin määräämä, ja toimituskirjamaksut, jos asiakirjat on laadittu vain kyseistä oikeudenkäyntiä varten.
- Lain 1022 §:ssä tarkoitettu oikeudenkäyntikorvaus (indemnit  de procédure).
- Lain 1734 §:n mukaisesti nimitetyille sovittelijalle maksettavat palkkiot ja kulut.

Lain 1019 §:ssä täsmennetään, että oikeudenkäyntimaksuun sisältyviin rekisteröintimaksuihin kuuluvat

- kiinteä yleisveloitus
- kiinteät erityismaksut
- maksut oikeuden päätöksistä, jotka koskevat rahasummiin tai arvopapereihin liittyvää tuomiota, konkurssia tai velkojien etuoikeusjärjestystä.

Jos kantaja tai väliintulijana oikeudenkäyntiin osallistuva ei ole belgialainen ja vastaaja on belgialainen, vastaaja voi tietyissä tapauksissa pyytää, että kantaja tai väliintulija antaa vakuuden sen takaamiseksi, että oikeudenkäynnistä mahdollisesti aiheutuvat vahingonkorvaukset maksetaan. Näin ei voi prosessilain 851 §:n mukaan tehdä, jos on olemassa kansainvälinen sopimus, jonka nojalla vakuuden maksamisesta voidaan vapauttaa, eikä tietyissä erikoistapauksissa.

Huomioon on otettava myös mahdolliset haastemiesten, asianajajien (ks. edellä), kääntäjien ja tulkkien (ks. jäljempänä) palkkiot.

Riita-asioiden oikeudenkäynnin kiinteiden kulujen maksamisajankohta

Jotkin maksut on maksettava ennen asian vireillepanoa. Näihin kuuluu muun muassa kirjaamismaksu, joka peritään, kun asia kirjataan juttulistaan.

Oikeudenkäynnin aikana syntyvät kulut peritään yleensä oikeudenkäynnin aikana.

Joitakin kuluja varten on maksettava ennakkomaksu. Niinpä esimerkiksi asiantuntijoiden palkkiot maksetaan todisteiden hankkimista pyytäneen osapuolen tallettamalla etumaksulla. Samoin 953 §:ssä säädetään, että todistajan kuulemista pyytävän osapuolen on talletettava ennen kuulemista kirjaajalle etumaksu, joka vastaa todistajan palkkiota ja kulukorvausta (matkakulut jne.).

On mahdollista, että asianajaja maksaa oikeudenkäyntikulut ennakolta, jolloin ne sisällytetään hänen kulu- ja palkkioselvitykseensä.

Kiinteät kulut rikosasioissa

Kaikkien oikeudenkäynnin osapuolten maksettaviksi tulevat kiinteät kulut

Rikosoikeudenkäyntien kiinteistä kuluista säädetään 28. joulukuuta 1950 annetun kuninkaan asetuksen 91 §:ssä ja sitä seuraavissa pykälissä.

Rikosoikeudenkäynnin kiinteiden kulujen maksamisajankohta

Rikosoikeudenkäyntien kiinteistä kuluista säädetään 28. joulukuuta 1950 annetun kuninkaan asetuksen 91 §:ssä ja sitä seuraavissa pykälissä.

Perustuslakiasiaa koskevan oikeudenkäynnin kustannukset

Yksityisen oikeussubjektin kiinteät kulut perustuslakiasiaa koskevassa oikeudenkäynnissä

Perustuslakiasiaa koskevasta oikeudenkäynnistä ei aiheudu osapuolille muita kuluja kuin kirjatun lähetyksen postimaksut.

Oikeudellisten edustajien (asianajajien) velvollisuus antaa ennakkotietoja

Asianosaisten oikeuksiin ja velvollisuuksiin liittyvät tiedot

Ammattieettiset säännöt velvoittavat asianajajan antamaan tietoja ja neuvoja asiakkaille. Asianajajan on näin ollen annettava asiakkaalle tietoja hänen oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan.

Asianajajan on muun muassa selitettävä asiakkaille, miten hänen palkkionsa on laskettu.

Oikeudenkäyntikuluja koskevat tietolähteet

Mistä saa tietoja oikeudenkäyntikuluista Belgiassa?

Asiasta on saatavissa tietoja [oikeusministeriön](#) sivustolta, [lainkäytön uudistamistoimikunnan](#) sivustolta (kohta "Info juridique") ja eri oikeusalan ammattien internetsivuilta.

Vastaavia tietoja saa myös lakiteksteistä tai kääntymällä kirjaamon tai asianajajan puoleen.

Millä kielillä tietoja oikeudenkäyntikuluista on saatavissa Belgiassa?

Tiedot ovat saatavissa hollanniksi ja ranskaksi.

Mistä löydän tietoa välimiesmenettelystä?

Tietoja sovittelusta on saatavissa [oikeusministeriön](#) sivustolta (kohta "Publications") ja [sovittelulautakunnan](#) sivustolta.

Mistä löydän lisätietoa kustannuksista?

Tietoa kustannuksista verkkosivuilla

Ks. edellä.

Mistä löydän tietoa menettelyjen keskimääräisestä kestosta?

Asianajaja voi antaa joitain tietoja oikeudenkäynnin arvioidusta kestoajasta. Kesto vaihtelee sen mukaan, mikä menettely halutaan panna vireille ja mikä tuomioistuin asian käsittelee.

Mistä löydän tietoa menettelyjen keskimääräisistä kokonaiskustannuksista?

Asianajaja voi antaa joitain tietoja oikeudenkäynnin arvioituista kustannuksista. Kustannukset vaihtelevat menettelyn ja tuomioistuimen mukaan.

Arvonlisävero (alv)

Mistä saa tietoja asiasta? Mitä arvonlisäprosenttia käytetään?

Ilmoitetut hinnat eivät sisällä arvonlisäveroa. Hintoihin lisätään 21 prosentin arvonlisävero.

Oikeusapu

Mitkä ovat oikeusavun saamisen tulorajat riita-asioissa?

Asiasta säädetään Belgian prosessilain 508 §:n 1 momentissa ja sitä seuraavissa pykälissä.

Ensivaiheen oikeusapu on maksutonta kaikille. Tällöin on kyse alustavien oikeudellisten neuvojen antamisesta. Niitä ovat

- käytännön ohjeet
- lainsäädäntöä koskevat tiedot
- alustava lausunto tai lähettäminen asiaan erikoistuneelle organisaatiolle.

Ensivaiheen neuvontaa antavat oikeusalan ammattilaiset, ja se on täysin maksutonta tuloista riippumatta.

Toisen vaiheen oikeusapu mahdollistaa maksuttoman tai osittain maksuttoman oikeusavun saamisen niille, joiden tulot eivät riitä asianajan palkkaamiseen. Asianajaja avustaa, neuvoo ja puolustaa asiakasta. Edellytykset kokonaan tai osittain maksuttoman toisen vaiheen oikeusavun ja oikeudenkäyntiavun saamiselle on määritelty 18. joulukuuta 2003 annetussa kuninkaan asetuksessa.

Sosiaalisen aseman perusteella kokonaan maksutonta oikeusapua voi saada

- yksittäinen henkilö, jonka nettokuukausitulot ovat alle 944 euroa
- yksittäinen henkilö, jolla on huollettava ja jonka nettokuukausitulot ovat alle 1 213 euroa (+ 163,47 euroa huollettavaa kohden)
- henkilö, joka asuu yhdessä puolisonsa tai jonkun muun henkilön kanssa yhteistaloudessa, kun talouden nettokuukausitulot ovat alle 1 213 euroa (+ 163,47 euroa huollettavaa kohden)
- toimeentulotukea (revenu d'intégration sociale) tai sosiaaliavustusta nauttiva henkilö
- vanhuuseläkettä (GRAPA) nauttiva henkilö
- vammaisen toimeentulotukea nauttiva henkilö, jolle ei ole myönnetty sopeuttamisrahaa
- henkilö, jonka huollettavana on taattu perhe-etuuksia nauttiva lapsi
- vähävarainen vuokralainen, joka maksaa flaaminkielisellä alueella tai Brysselin pääkaupunkiseudulla vuokraa, jonka suuruus on puolet perusvuokrasta, tai joka maksaa Vallonian alueella vähimmäisvuokraa
- alaikäinen henkilö
- ulkomaalainen oleskelulupahakemuksen tekemistä varten tai kun kyseessä on hallinnollinen muutoksenhaku tai tuomioistuimessa nostettu kanne ulkomaalaisten maahantuloa, oleskelua, sijoittautumista tai maastapoistamista koskeviin lakeihin perustuvaa päätöstä vastaan
- turvapaikan, pakolaisaseman tai asuinseudultaan siirtymään joutuneen henkilön aseman hakija
- henkilö, joka on jo hakeutunut tai aikoo hakeutua velkajärjestelyyn.

Tulojen riittämättömyyttä koskevan olettamuksen (olettaus voidaan kumota) perusteella voivat maksuttoman oikeusavun piiriin päästä seuraavat henkilöt:

- vangittu henkilö tai välitöntä oikeuteen saapumista koskevassa laissa tarkoitettu syytetty, jonka katsotaan olevan, jollei toisin näytetä, vailla riittäviä varoja
- mielisairas henkilö, joka on ollut mielisairaiden henkilösuojasta 26. kesäkuuta 1990 annetussa laissa säädetyn toimen kohteena ja jonka katsotaan olevan, jollei toisin näytetä, vailla riittäviä varoja
- välitöntä oikeuteen saapumista koskevassa laissa tarkoitettu vastaaja.

Osittain maksutonta apua voidaan antaa seuraaville henkilöille (tässä tapauksessa asianajaja voi pyytää kohtuullista korvausta palveluistaan):

- henkilö, jonka nettokuukausitulot ovat 944–1 213 euroa
- henkilö, jolla on huollettava ja jonka nettokuukausitulot ovat 1 213–1 480 euroa (+ 163,47 euroa huollettavaa kohden)
- henkilö, joka asuu yhdessä puolisonsa tai jonkun muun henkilön kanssa yhteistaloudessa, kun talouden nettokuukausitulot ovat 1 213–1 480 euroa (+ 163,47 euroa huollettavaa kohden).

Edellä mainittuihin summiin tehdään joka vuosi kuluttajahintaindeksin mukaiset muutokset.

Oikeudenkäyntiapu koskee oikeudenkäyntikuluja. Ellei asiakkaalla ole riittävästi varoja oikeudenkäyntikulujen maksamiseen, hän voi vedota joko itse tai asianajajan välityksellä oikeudenkäyntiaputoimistoon. Hänet voidaan maksukyvyttömyyden asteesta riippuen vapauttaa joko kokonaan tai osittain haastemiesmaksusta, asiantuntijakuluista jne. Tästä asiasta säädetään prosessilain 664 §:ssä ja sitä seuraavissa pykälissä.

Mitkä ovat rikosoikeudenkäynnissä syytettynä tai toisaalta rikoksen uhrina olevan henkilön oikeusavun saamisen edellytykset?

Rikosoikeudenkäynnissä syytettynä tai toisaalta uhrina olevan henkilön edellytykset saada oikeusapua ovat samat kuin edellä on esitetty.

Onko olemassa menettelyjä, joista ei aiheudu kuluja?

Kyllä, esimerkiksi menettely, jonka tarkoituksena on päästä velkojen kokonaisjärjestelyyn, tai menettely, jonka tarkoituksena on saada esiintyä asianosaisena oikeudenkäynnissä ilman kuluja.

Missä tapauksessa hävinnyt osapuoli joutuu maksamaan voittaneen osapuolen kulut?

Siviili- ja kauppaoikeus

Lain 1017 §:n ja sitä seuraavien pykälien mukaisesti hävinnyt osapuoli maksaa oikeudenkäyntikulut eli haastemiehen ja asiantuntijoiden palkkiot, tuomioistuimen kulut jne..

Hävinneeltä osapuolelta veloitettaviin oikeudenkäyntikuluihin sisältyy voittaneen osapuolen asianajajan kuluista ja palkkioista maksettava kiinteämääräinen oikeudenkäyntikorvaus (indemnit  de procédure). Maksu on kiinteä, ja se lasketaan taulukon mukaisesti sen perusteella, millaisista summista oikeudenkäynnissä on kyse. Summa ei välttämättä kata kaikkia palkkiokuluja. Tämän korvauksen määrästä säädetään 26. lokakuuta 2007 annetussa kuninkaan asetuksessa. Korvauksissa on ylä- ja alarajat, ja tuomarin tehtävänä on määritellä oikea korvaussumma niiden väliltä.

Oikeusistuimien voi joissakin tapauksissa päättää, ettei hävinneen osapuolen tarvitse maksaa oikeudenkäyntikuluja, vaan että asia ratkaistaan toisin (kulut jaetaan tms.).

Rikosasiat

Kun syytetty ja yksityisoikeudellisesti vastuussa olevat asianosaiset on tuomittu, heidät veloitetaan yleensä maksamaan oikeudenkäyntikulut ja oikeudenkäyntikorvaus (indemnit  de procédure, voittaneen osapuolen asianajajan kuluista ja palkkioista maksettava kiinteämääräinen hyvitys – ks. edellä oleva siviili- ja kauppaoikeutta koskeva kohta). Se sijaan jos syytettyjä ja yksityisoikeudellisesti vastuussa olevia asianosaisia ei tuomita ja asianomistaja h vi  , viimeksi mainittu voidaan velvoittaa tai on veloitettava maksamaan oikeudenkäyntikulut joko kokonaan tai osittain valtiolle ja syytetylle. Lisäksi hän joutuu maksamaan oikeudenkäyntikorvauksen (indemnit  de procédure). Joissain tapauksissa valtio maksaa oikeudenkäyntikulut. Nämä säännöt l ydyv t rikosprosessilaista (Code d’instruction criminelle).

Asiantuntijapalkkiot

Siviili- ja kauppaoikeus

Asiantuntijapalkkioita ei säännellä laissa. Asiantuntijat voivat määrätä palkkionsa haluamallaan tavalla. Tuomari tarkkailee palkkioita vain marginaalisesti (hän voi puuttua niihin, jos asianosaisten ja asiantuntijoiden kesken syntyy erimielisyyttä). Tästä asiasta on määräyksiä prosessilain 987 §:ssä ja sitä seuraavissa pykälissä sekä 24. toukokuuta 1933 annetussa kuninkaan asetuksessa.

Sen sijaan 14. marraskuuta 2003 annetussa kuninkaan asetuksessa säädetään työtuomioistuinten nimeämille asiantuntijoille maksettavista palkkioista ja korvauksista, kun kyse on lääketieteellisistä lausunnoista, jotka koskevat

- vammaisille myönnettäviin avustuksiin liittyviä oikeusriitoja
- palkansaajien ja itsenäisten yrittäjien perhe-etuuksia
- työttömyysvakuutusta
- terveydenhoidon pakollisia vakuutuksia ja korvauksia.

Rikosasiat

Asiantuntijoiden palkkioita rikosasioissa säädelään 28. joulukuuta 1950 annetulla kuninkaan asetuksella ja 22. tammikuuta 2009 annetulla ministeriön kiertokirjeellä. Vuoden 2009 hinnat on julkaistu Moniteur Belgessä 12. tammikuuta 2009.

Asiasta voi hakea lisätietoa [lainkäytön uudistamistoimikunnan sivustolta](#), kohdat "info juridique" (oikeusinfo) - "professionnels" (ammattilaiset) - "tarifs" (maksut) - "frais de justice" (oikeudenkäyntikulut), tai [oikeuslaitoksen sivustolta](#), kohta "Législation" (lainsäädäntö).

Kääntäjien ja tulkkien palkkiot

Oikeudenkäynnin aikana voi tulla tilanne, jolloin on turvaututtava kääntäjään tai tulkkiin. Asiakirjat voivat olla eri kielellä kuin oikeudenkäynnissä käytettävä kieli, tai todistaja puhuu muuta kuin oikeudenkäynnin kieltä. Voi myös olla niin, että asianosainen puhuu jotain muuta kuin oikeudenkäynnin kieltä eikä ymmärrä oikeudenkäynnissä käytettävää kieltä, tai tuomari ei ymmärrä asianosaisen kieltä. Tätä asiaa koskevia sääntöjä on 15. kesäkuuta 1935 annetussa laissa, joka koskee oikeusistuimissa käytettäviä kieliä.

Rikosasiat

Kääntäjien ja tulkkien palkkioita rikosasioissa säädelään 28. joulukuuta 1950 annetulla kuninkaan asetuksella ja 22. tammikuuta 2009 annetulla ministeriön kiertokirjeellä. Vuoden 2009 hinnasto on julkaistu Moniteur Belgessä 12. tammikuuta 2009.

Asiasta voi hakea lisätietoa [lainkäytön uudistamistoimikunnan sivustolta](#) [lainkäytön uudistamistoimikunnan sivustolta](#), kohdat "info juridique" (oikeusinfo) - "professionnels" (ammattilaiset) - "tarifs" (maksut) - "frais de justice" (oikeudenkäyntikulut) tai [oikeuslaitoksen sivustolta](#), kohta "Législation"(lainsäädäntö).

Linkkejä

[Service Public Fédéral Justice](#)

[Commission de Modernisation de l'Ordre Judiciaire](#) (lainkäytön uudistamistoimikunta)

Asiakirjoja

[Rapport de la Belgique sur l'Etude sur la transparence des coûts \(829 Kb\)](#)

■ Päivitetty viimeksi: 16/07/2025

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa.

Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.